

יום שלישי, ב' באב תשע"ד (29 ביולי 2014), שעת עהרניים, רצועת עזה.

שכונת חרבת אח'זעה בדרום הרצועה מהנתה מהשמש המלטפת. סמ"ר (מיל') סהר אלבו, לוחם בסיירת 'דימון', עמד בחלון המסגד המרכזי של השכונה עם מקלע ה'נגב' שלו וסקר את הרחוב שנשקף מולו. הוא הרגיש הקלה גדולה. מבחינתו המשימה הושלמה – זה עתה איתר הצוות שלו את אחת המנהרות ההתקפיות הגדולות בקומת המרתף של המסגד, מצב הרוח של הצוות היה מרוטם. שלושה מחבריו של סהר עמדו מאחוריו ופיומו שירים. לפתע צרור יריות השר את השלוות...

שנתיים וחצי לאחר מכן, 65 ק"מ צפונה משם, נפגשתי עם סהר (22) בדירתו בצפון תל-אביב. סהר, בחור גבוה וחסון עם חיוך נעים והרבה ענווה, יושב ומספר לי את סיפורו. הוא דובר עברית רהוטה ונדאה ישראלי טיפוסי – לרגע אפשר לחשוב שגולד וגדל בארץ; קשה להאמין שרק לפני ארבע שנים הגיע לכאן. "גולדתי וגולדתי בארצות הברית בקרבת לוס אנג'לס", פותח סהר את סיפורו, "יש לי שתי אחיות, רותם שגדולה ממני וזוהר הקטנה. השתייכנו לקהילה היהודית שם".

ינון נעם שפירא

עלייה מארצות הברית, שירות ביחידה מובחרת, היתקלות במהלך מבצע 'צוק איתן', צל"ש רמטכ"ל ולוחם אחד גיבור. זהו סיפורו של סהר אלבו.

מסעות

סמל סירת רימון

"היה לי ברור שאתגייס לצבא עם עלייתי ארצה. בעיניי, להיות ישראלי זה להגן על המדינה"

קולני או סירת רימון?

על אף המרחק מישראל, סהר תמיד הרגיש מחובר אליה. "בבית קיבלתי חינוך ציוני ודיברנו רק עברית. משפחתי ביקרה בארץ באופן קבוע מדי שנה, וכל ביקור קרב אותי יותר למדינה ולשורשים. כשהייתי בן 16, אחותי הגדולה החליטה לעלות ארצה במסגרת 'גרעין צבר' (תכנית של תנועת הצופים, שמעודדת עלייה של צעירים יהודים לישראל). עלייתה גרמה לי לחשוב שאולי זה הצעד הנכון גם עבורי. כל החברים סביבי המשיכו בגיל 18 לקולל, אבל אני החלטתי לעלות ארצה – לבית האכיתי שלנו. לשמחתך, גם אחותי הקטנה זוהר החליטה לעלות בעקבותינו. כל האחים הגיעו לכאן, ואנחנו מחכים שהוריהם יצטרפו אלינו".

מי שסייע לסהר לעלות ארצה הוא ארגון 'נפש בנפש': הארגון מסייע לעולים חדשים ממדינות רבות. הוא מימן את הטיסה שלי, חיכה לי בשדה התעופה וסייע בתהליך ההגנקה של תעודות זהות ותעודת עולה. בהמשך, הארגון סייע רבות בתהליך גיוסי הצה"ל וקיבלתי מאנשיו המון חום ואהבה".

סהר ממשיך: "היה לי ברור שאתגייס לצבא עם עלייתי ארצה. רציתי להיות ישראלי, ובעיניי – להיות ישראלי זה להגן על המדינה. בעיני צה"ל ההתגייסות שלי היא 'התנדבות', אך עבורי – זו מחויבות. אבא שלי היה מ"פ בחיל ההנדסה הקרבית. בילדותי שמעתי ממנו חוויות רבות ממלחמת לבנון הראשונה. הדרך בה הוא דיבר על הצבא, על חבריו לנשק ועל פקודיו נטעה בי את הרצון לחוות זאת בעצמי".

סהר חלם להגיע ליחידות העילית בצה"ל: "ניסיתי להגיע לשייטת 13 לפני הגיוס ואפילו עשיתי גיבוש, אבל לא התקבלתי. יומיים לפני הגיוס התקשרו ושאלו אותי איפה אני רוצה לשרת: לא כל כך ידעתי מה לענות להם, כי לא הכרתי את החסיבות בצה"ל. כל יהודי-אמריקני שמע על 'צנחנים' ו'גולני', אך לא מעבר לכך. ידעתי שהכומתה של 'גבעתי' היא סגולה וזה צבע שאהבתי, וכך הגעתי לחטיבת 'גבעתי'. עברתי גיבוש והגעתי לסיירת 'רימון', שהייתה הבית שלי במשך שלוש שנים".

תת-מקלע 'ננב'

החייל ה(לא) בודד
"בתחילת דרכי בצבא היה לי ממש קשה", מודה סהר. "אם כל ישראלי ממוצע מרגיש 'הלם תרבות' בתחילת שירותו הצבאי, בעבור חייל שעלה ארצה לבדו זהו הלם מוחלט. נורמתי בפאנומיות אל המציאות הצבאית, שבה יש מגוון רחב של אוכלוסיות – דתיים וחילונים, שמאלנים וימנים. כולם נמצאים יחד בחממה הסגורה שנקראת 'בא"ח גבעתי' ומתאמנים, אוכלים וישנים יחד. בחודשיים הראשונים כמעט שלא דיברתי מרוב הלם."

בהמשך התגבשנו מאוד כצוות. חבריי תמכו בי והקלו על ההתאקלמות שלי. היינו צוות של 24 חיילים, שארבעה מתוכם היו חיילים בודדים. קיבלו אותנו בחום ואהבה, ותמיד היה לי מקום להתארח בשבתות וחגים. זה נתן לי הרגשה טובה שאכפת לאנשים ממני. גם יחס המפקדים אליי היה ראוי להערכה: מצד אחד שמחתי שלא התייחסו אליי כאל חייל חריג, ומצד שני הכירו בקשיים שהיו לי. לא אשכח כיצד מפקד המחלקה ניגש אליי במסדר היציאה הביתה, לאחר שבוע שלם שבו העביר אותנו קשה במסעות מפרכים, ואמר לי: 'סהר, יש לך איפה להתארח בשבת? אם אין לך, תבוא לבית שלי. אמא שלי מכינה אוכל נהדר'. זה היה מעשה כל כך אצילי, והוא הראה לי את היופי בצה"ל".

גם משפחתו המורחבת של סהר, הפרושה בכל הארץ, תמכה בו במהלך השירות: "היחידה נדרה ממקום למקום, ויצא מצב פרדוקסלי שדווקא לי – החייל הבודד – יש קרובי משפחה שדואגים בכל מקום. חבריי לצוות אמרו שאני החייל הבודד הכי לא בודד בצה"ל. המשפחה שלי חמה ונהדרת, ותמיד דאגה לי". לסהר חשוב לחדד את המודעות לקשיים שחווים חיילים בודדים לאחר השחרור: "עיקר הקושי אינו במהלך השירות, אלא דווקא לאחריו, כשאנו נדרשים להסתדר לבד ולטפח את מקומנו בישראל. לאחר השחרור לא מעט צעירים חוזרים לבית הוריהם בתפוצות".

מחוף הכנרת לרצועת עזה
ב"ז בתמוז תשע"ד (14 ביולי 2014) פתח צה"ל במבצע 'צוק איתן' בעקבות ידי טילים מסיבי מרצועת עזה לעבר ישראל. בשלב הראשון כלל המבצע

הפצצות כבדות של חיל האוויר, שריון ותותחנים. בימים אלה נפרשו כוחות קרקע בשטחי כינוס סמוך לרצועה והתכוננו לשלב השני – כניסה קרקעית לעזה. כשסיירת 'רימון' נקראה לשטחי הכינוס, סהר היה במקום אחר לגמרי. "הייתי בחופשה ליד הכנרת עם ההורים שלי, שבאו לארץ אחרי שנה שלא ראיתי אותם. החופשה הייתה מתוכננת לשבוע ימים, אבל ביום השלישי המפקד התקשר ואמר שעליי לחזור ליחידה. מיד ארזתי את הציוד, וההורים הקפיצו אותי לבסיס. לאחר המבצע סיפר לי אבי שזו הייתה חוויה לא קלה בעבורו; זה החזיר אותו לשעות בהן התכונן למערכה במלחמת לבנון הראשונה. הוא אמר: 'לקחת את הבן שלך לשדה הקרב – זה דבר שאי-אפשר בכלל לתפוס'".

ההמתנה בשטחי הכינוס הייתה מורכבת – מוכנות לפעול עם צורך בסבלנות, בגרות וחזק נפשי. "לא קל לעלות על ציוד ולהיכנס לכלים הכבדים, מוכנים לפקודת מסע. היינו צוות עם חוסן, שחבריו מסייעים זה לזה במצבים קשים. אני הפעלתי את מקלע ה'ננב' בעל עוצמת האש הגדולה ביותר מתוך כלל כלי הנשק. כשיורדים מרכב משוריין – אני הראשון שמסתער. הבנתי היטב שזאת אחריות כבדת משקל, שכרוך בה סיכון רב. ידעתי שיש סיכוי שמכת האש הראשונה תפגע בי, אך עשיתי זאת בלב שלם: פעלתי למען הצוות שלי, מדינת ישראל והעם היהודי. שכנעתי את עצמי שעליי לעשות את מה שאני יודע לעשות, ואת השאר אני משאיר ליושב במרומים. המחשבה הזאת ררגעה אותי בשעת ההמתנה למבצע, וגם במהלך המבצע עצמו".

פעמיים במהלך ההמתנה בוטלה כניסת הכוחות לרצועה ברגע האחרון. סהר חש רצון עז לעבור את גדר המערכת: "אתה שומע על רמנהרות ועל הטילים שיוזרים מהרצועה לעבר ישראל, ואתה כבר רוצה לבצע את המשימה". לבסוף הגיע הרגע המיוחל. הכוחות קיבלו את פקודת המסע ונחצו את גדר המערכת. "חציית הגדר הייתה רגע מכונן. החייל שלצדך נוגע בך במרפקו ואומר לך: 'זהו, אנחנו כבר בעזה'. אתה מכין שהדבר האמיתי החל."

נכנסו לשכונת ח'רבת אח'זעה סמוך לרפיח בדרום הרצועה. קיבלנו מידע מודיעיני שיש בה פעילי חמאס רבים, ושיוצאות ממנה מנהרות התקפיות לשטח ישראל. משימתנו הייתה לאתר את רמנהרות ולהשמיד אותן. עם כניסתנו ניחנה עלינו אש כבדה. שמעתי את שריקות הטילים שנוירו לעברנו, וטנקים עלו על מוקשים; האדרנלין היה גבוה והמחשבות התרוצצו בראש. בשעה הראשונה החמקמנו באחד הבתים ופתחנו באש על המחבלים. לפתע שמענו שריקה של טיל שעף לעברנו, והיינו בטוחים שיפגע בנו. אין לי מושג איך זה קרה, אבל הטיל פגע בעמוד שבלט מבניין סמוך וכך ניצלנו. הלחימה באותו לילה הייתה קשה; היו לנו שני פצועים. פינינו אותם והמשכנו בלחימה.

בהקשר זה אני חייב להזכיר את חבר הצוות שלי, יהודה הישראלי, שנפגע קשות מרסיס שחדר לראשו. יהודה היה כמו אבא של הצוות. כולנו נקשרנו אליו מאוד ואהבנו אותו אהבת נפש. אחר המבצע הייתי בברית של הבן שלו בבית-החולים, בזמן שהוא עדיין היה בתרדמת.

אננם הברית הזאת הייתה חוויה קשה, אך בלתי נשכחת. יהודה עבר תהליך שיקום ארוך, וכיום הוא מגיב לסביבה מדובר, מתפלל, לומד ואפילו שר".

הלחימה שאבה את סהר לתוכה: "התנתקתי מהמחשבה על העולם בחוץ, אפילו על המשפחה שלי. אי-אפשר לחשוב על דברים אחרים תוך כדי לחימה. רק ברגעים של מנוחה והורדת מתח, יצא לי לחשוב עליהם".
חייל בודד מול חמישה מחבלים
במסגרת המאמץ לאיתור מנהרות סורר נשלח צוותו של סהר למשימתו המרכזית, וכך הוא משחזר: "קיבלנו מידע מודיעיני, שבמסגר המרכזי בשכונה נמצאת מנהרה גדולה. נוסף על כך, ההערכה המודיעינית הייתה שבמסגר נמצאים מאות אנשים. על הצוות שלי הוטלה המשימה להיכנס למסגר, לסהר אותו ולהסוף את המנהרה. פרצנו למסגר ונדהמנו לגלות שלא היה שם איש. ירדנו לקומת המרתף, התחלנו להרים את השטיחים ומצאנו אמצעי לחימה רבים, בתוכם רובי צלפים ומטעני חבלה. כשהרמנו את אחד השטיחים נתגלה לעינינו פתח רחב מאוד של מנהרה. כדעבד התברר שזו מנהרה שמובילה לשטח קיבוצים בעוסף עזה, ומסתעפת לאזורים נוספים ברחבי השכונה. אבטחנו את המסגר וחיכינו להגעת כוחות הנדסה שישמידו את המנהרה. מפקד הצוות פקד עליי ועל שלושה לוחמים נוספים לעלות לקומה הראשונה של המסגר ולשמור על פתח הכניסה היחיד. המפקדים ושאר הכוח נשארו בקומת המרתף לספל במנהרה, ואנחנו עמדנו בחלון הקומה הראשונה והסקפנו על הרחוב העזתי. זה היה בצהרי יום יפה. האווירה הייתה טובה, ואפילו שרנו שירים".

באותם רגעים, מפקד היחידה של סהר שלח פלוגה לאגף את השכונה, והאיוגף משך חמישה מחבלים לכיוון המנהרה במסגר. מטרת המחבלים הייתה לפגוע בכמה שיותר חיילים, ולחטוף אותם דרך המנהרה. "לפתע זיהיתי חמישה מחבלים רצים לכיווני, וכשהם נכנסו לכוח של 30 מטרים היינו בקשר עין", מספר סהר. "עמדתי בחלון לבדי, חשוף מהמותן ומעלה, בזמן שהמחבלים החלו

"התנתקתי מהמחשבה על העולם בחוץ, אפילו על המשפחה שלי. אי-אפשר לחשוב על דברים אחרים תוך כדי לחימה"

מנהרה בעזה. צילום: דובר צה"ל

"עמדותי בחלון לבדי, חשוף מהמותן ומעלה בזמן שהמחבלים החלו לירות לכיווני ולהשליך לעברי רימוני רסס"

לירות לכיווני ולהשליך לעברי רימוני רסס. מפקד החוליה שלנו לא יכול היה לראות מה קורה בחוץ – הוא רק שמע יריות ובתגובה צעק לכולם לתפוס מחסה. החלטתי להישאר בעמדה ולפתוח באש על המחבלים, בניגוד להוראות המפקד. בתוך טבריה שנייה הבנתי שזה מצב בו נכנס לתמונה שיקול הדעת של הלוחם, מכיוון שהוא היחיד במורה שרואה את התמונה המלאה. היה לי ברור שאם אתפוס מחסה, אאבד קשר עין עם המחבלים והם יוכלו להיכנס בבטחה למבנה. את המבנה הזה הם מכירים טוב יותר מאיתנו, ואם יכנסו אליו ידנו תהיה על התחמונה.

סהר לא איבד עשתונות ופתח באש לכיוון המחבלים, כשהוא שומר איתם על קשר עין. שלושת החיילים שהיו איתי נכנסו לחדר הפנימי, ונשארו לבד בעמדה. בין הכדור השלישי לרביעי גיליתי שיש לי מעצור ב'נגב', אבל הצלחתי להישאר קר רוח. זיהיתי את סוג המעצור על פי הצליל שלו, ותפעלתי את המקלע כפי שתורגלתי מבלי להוריד עין מהמחבלים. בתוך כמה שניות התגברתי על המעצור והמשכתי לירות על המחבלים שרצו לכיווני. ארבעה מחבלים נפלו והחמישי ברח וחוסל בהמשך על ידי הכוח. בסיום האירוע הבטתי סביבי וראיתי רימון רסס מונח ליד; המחבלים זרקו אותו לעברי ובנס הוא לא התפוצץ.

האירוע נמשך פחות מחצי דקה, אך סהר מדגיש שהדרך להצלחה התחילה חודשים רבים לפני כן באימונים מפרקים, ורק בזכותם הצליח במשימה. "במהלך האירוע ראיתי איך הכשרה מאומצת של שנה וארבעה חודשים באה לידי ביטוי בשניות בודדות. כל האימונים שעברתי הובילו אותי לרגע בו נדרשתי לפעול בזמן אמת".

סהר לא ראה את ההיתקלות כמעשה גבורה, ולא ייחס לו חשיבות רבה: "לא דיברתי על מה שקרה שם, ורק חברי הצוות ומפקדי החטיבה ידעו על כך; אפילו להוריי לא סיפרתי. רק חמישה חודשים לאחר מכן הסיפור צבר תאוצה, והתחלתי להבין שהיה לי מקרה חריג; מבחינתי עשיתי את

המובן מאליו. הופקדתי על שמירת המבנה והיה לי את הנשק העוצמתי ביותר. בסך הכל ביצעתי את תפקידי".

צל"ש על החזה

בצה"ל חשבו אחרת. כחצי שנה אחר המבצע אישר הרמטכ"ל את החלטת ועדת הצל"שים לציון לשבח 53 לוחמים. ביניהם היה סהר, שהוענק לו צל"ש הרמטכ"ל. בדבריו ההסבר של הוועדה נכתב: "סהר הראה במעשיו אומץ לב ורוח לחימה, דבקות במשימה וחתימה לניצחון. אחריות ומקצועיות".

על זכירתו בצל"ש שמע סהר במהלך קורס מ"כים: "מפקד היחידה אסף אותי מהבסיס ונסענו לטקס סיום תרגיל של פלס"ר 'גבעתי'. הם הסתדרו בצורת ח"ת גדולה והמפקד הורה לי להצטרף אליהם. הייתי החייל היחיד מיחידתי, ולא הבנתי במה מדובר. תא"ל עופר וינטר, שהיה אז טח"ט גבעתי, עלה לבמה וערכן אותנו ש-11 מחיילי החטיבה קיבלו צל"שים ועיטורים במבצע 'צוק איתן'. הוא קרא בשמות מקבלי הצל"שים והזמין אותם לעלות לבמה – החל בצל"ש מח"ט, דרך צל"ש אלוף וכלה בצל"ש הרמטכ"ל. הוא קרא בשמי. הייתי בהלם מוחלט. עליתי לבמה, הצדעתי למפקד החטיבה, לחצתי את ידו והודיתי לו.

ביום שני, י"ג בשבט תשע"ה (2 בפברואר 2015), התקיים במחנה 'פלמחים' טקס הענקת עיטור המופת וצל"ש הרמטכ"ל במבצע 'צוק איתן'. סהר קיבל בטקס את הצל"ש מידי הרמטכ"ל, רב-אלוף בני גנץ, לעיני שר הביטחון ובכירי צה"ל. "הטקס היה אחד הרגעים המרגשים בחיי" אומר סהר. "זה כבוד גדול לעמוד שם עם שאר הלוחמים שזכו להגיע למעמד זה. לפני הטקס ישבנו בחדר ישיבות עם הרמטכ"ל ומפקדי יחידות העילית בצה"ל, והרמטכ"ל שיבח כל אחד. צבטתי את עצמי כדי לוודא שזה אמיתי. לא האמנתי שזה קורה. חשבתי על כל מה שעברתי: העלייה לארץ, הבכי, הדם, הכאבים בגב ובכריכים וחילוץ הפצועים. הבנתי שזו סגירת מעגל מיוחדת במינה".

הוריו של סהר הוטסו ארצה לאירוע. "התרגשתי מאוד כשעמדתי על הבמה וראיתי אותם מולי. קבלת הצל"ש מילאה אותם גאווה".

"צבטתי את עצמי כדי לוודא שזה אמיתי. לא האמנתי שזה קורה. חשבתי על כל מה שעברתי והבנתי שזו סגירת מעגל מיוחדת במינה"

לאחר שהשתחרר החל סהר לעבוד ב-FIDF – ארגון ידירי צה"ל בארצות הברית: "הצטרפתי למשלחות לחו"ל שמגייסות כספים לטובת חיילים בודדים בצבא. הבנתי שזו הדרך שלי להחזיר טובה לצה"ל. אני נדהם, בכל פעם מחדש, לראות בחרל קהל שכל כך אוהב את צה"ל ומבין את הכוח שיש למדינת ישראל".

סהר אף זכה להערכה נוספת: בט"ו באייר תשע"ו (4 במאי 2015) התקיים במשכן הכנסת טקס הענקת פרס 'בוני ציון'. הוא הוענק לשישה עולים על עשייה יוצאת דופן ותרומה למדינה. הפרס בתחום מנהיגות צעירה בצה"ל הוענק לסהר על גבורתו במבצע 'צוק איתן'. גם טקס זה היה חוויה מרגשת: "חשתי כבוד גדול לקבל את הפרס. זה היה הביקור הראשון שלי בכנסת, והתרגשתי ממראה הבית ומעצם המפגש עם חברי הכנסת".

סהר מספר את הדברים בצניעות. הוא מתקשה להבין מדוע הגענו לראיין דווקא אותו. כשאני מנסה לתאר את סהר כגיבור, הוא מזדקף ומתקן אותי: "גבורה יהודית בעיניי היא ההגנה על מדינת ישראל בכל זמן ובכל מצב: גבורה יהודית היא כניסה לשטח אויב כדי לבצע את המשימה, והשארית המשפחה מאחור; גבורה יהודית היא שילוב של כוח אנושי עם כוח מלמעלה. אלוקים מעניק לנו כוחות, ובהיתקלות עם המחבלים ברצועת עזה הרגשתי שאני מקבל זאת ישירות ממנו".

יש לך שאלה?
**פנה לקו הפתוח
של הרבנות הצבאית**

052-9414414

24 שעות ביממה - כל ימות השבוע

